

Numer pojedynczy 30 groszy.

Należność pocztowa uiszczona ryczałtem.

PODLASIAK

tygodnik społeczno-ekonomiczny, poświęcony sprawom Podlasia.

Warunki przedpłaty:

Kwartalnie 3 złote 50 gr.

łącznie z przes. poczt.

Konto czekowe P. K. O. № 62 268.

Biuro Redakcji i Administracji:
Biała-Podlaska, ul. Narutowicza L. 45.
otwarte codziennie od 2 — 5 po południu.

Filja Redakcji i administracji:
Siedlce, ul. Sienkiewicza L. 41.
otwarta we wtorki i czwartki od 9—1 pp. za wyj. niedziel i świąt

Ceny ogłoszeń:

Strona $\frac{1}{4}$ 200 zł., $\frac{1}{2}$ 110 zł., $\frac{1}{8}$ 60 zł., $\frac{1}{16}$ 30 zł., $\frac{1}{32}$ 18 zł., $\frac{1}{64}$ 10 zł.
Ogłoszenia fantazyjne i bilanse przed i w tekście o 50% drożej. Reklamy o 100%
Drobne po 10 groszy za wyraz

Odezwa Prymasa Polski w sprawie bezrobocia.

Akcja społeczna pomocy dla szerokiej warstw, dotkniętych klęską bezrobocia i głodu rozwija się w dalszym ciągu. Zwłaszcza duchowieństwo organizuje odpowiednie komitety w myśl wskazań swych pasterzy. W przeciągu ostatnich dziesięciu dni ukazały się odezwy następujących dostojników Kościoła w sprawie bezrobocia biskupa łódzkiego J. E. ks. dr. Tymienieckiego, biskupa diecezji włocławskiej J. I. ks. Radońskiego, biskupa lubelskiego J. E. ks. Fulmana, biskupa częstochowskiego J. E. ks. dr. Kubiny, biskupa sandomierskiego J. E. ks. dr. Jasińskiego i J. Em. ks. prymasa Hlonda.

Na wstępie swego obszernego listu pasterskiego J. Em. ks. kardynał Hlond stwierdza:

„Idzie przez świat jakby zapowiedź sądu Bożego nad balwochwalczym kultem złotego cielca. Wydaje się, jakoby się zbliżał ogólny rozgrom tych majątków, które Chrystus od czci odsądził, piętnując je jako „mamona niesprawiedliwości”. Nie ściągają na siebie Bożej klątwy te dobra, które uczciwie nabyte, na których szczęście i świętość rodzin oparto, a które po zaspokojeniu potrzeb właścicieli dają słuszny zarobek pracownikowi w przemyśle i służą ludzkości, świadcząc dobrodziejstwa, stwarzając dzieła dobroczynne, szpitale, zakłady naukowe. Natomiast na tych fortunach zawisła widoczna pomsta, które urosły z krzywdy i z których skreślono wszelką hipotekę moralną na rzecz bliźniego.

Chciała ta „mamona niesprawiedliwości” bez i mimo Boga dać światu szczęście na zasadach poziumych, na kulturze materialistycznej, przy zaniedbaniu kultury ducha; przy odtrąceniu dziedziny nadprzyrodzonej, z pominięciem podstaw moralnych. Wyparto prawo Boże z zakresu spraw ekonomicznych. Czego nie było można złotem kupić, bo duchowe i z materji się nie wywodzące, to nie stanowiło wartości. Nie kto inny,

tylko wolnomyślnie sfery wszechświatowych bogaczy, udrapowane zwykle w hasła postępu i wolnej ludzkości, narzuciły pęta najgorszego kapitalizmu rzeszom robotniczym, zamieniając je w świadomie w głodne falangi proletariatu, wydanego na łaskę i niełaskę apostołów wyzwolonego człowieczeństwa. Zdobywszy sobie to znaczenie, dyktowały prawa rządowi i zastawiały pułapki finansowe na całe narody. Zanosiło się na niezawinioną nie wolę państw o mniej rozwinięte, strukturze ekonomicznej a finansie odgrywać poczęły decydujący wpływ w wewnętrznej i międzynarodowej grze politycznej.

Omówiwszy stosunki w „raju sowieckim” i skutki materialistycznego poglądu na świat ks. kardynał Hlond pisze:

„Dziś poczynają się objawiać przed przerażoną ludzkością skutki tej niebożnej gospodarki, „mamony niesprawiedliwości”. Wszak nigdy nie było tyle złota, takich cudów techniki, tak rozwiniętego przemysłu i handlu, tak zapchanych pszenicą i żytem śpiczlerzy, tylu opiekunów robotników, takiego ustawodawstwa społecznego, a jednak rozgrywać się poczyna niebywała w dziejach ludzkości tragedia gospodarcza i społeczna, wyrażająca się już na samym wstępie brakiem pieniędzy, niewypłacalnością, bankructwami, niedolą robotnika i inteligenta, biedą, głodem, bezdomnością, tragedjami i powszechną niepewnością ekonomiczną. Odsłania się przed nami przepaść, którą dotąd sztucznie pokrywano złudnemi hasłami. (Ubośtwiane teorie i systemy społeczne wała się w gruzy wśród zgłębku groźnych wstrząsów a narody czują, że są ofiarami fałszywych idei, ekonomicznych błędów i wielkiej „niesprawiedliwości mamony”. Przepadła stara porządek. Ze światowego przesilenia gospodarczego, z bólu całej ludzkiej rodziny powstawać będzie powoli nowy okres dziejów, da Bóg, szczęśliwszy i lepszy, bo oparty budową swoją od

prawo Boże. Oby te cierpienia, te łzy, ta krew, stały się chrztem mamony, wyciskając na niej piętno Boże, znak jej przelnaczenia nie ku udręce lecz ku szczęściu i postępowi ludzkości”.

Następnie przechodzi ks. kardynał do stosunków polskich charakteryzuje klęskę kryzysu i bezrobocia i kreśli następujące uwagi i zarządzenia:

1) Nie ludźmy się, jakoby przesilenie już osiągnęło najwyższe napięcie lub jakoby rychło nastąpić miało odprężenie. Przygotujmy się raczej na to, że kryzys będzie się przewlekał. Nie wolno nam dzisiaj tak żyć, jakgdyby nie było bezrobotnych, głodnych i bezdomnych tułaczy. W tak nadzwyczajnych czasach nie pora na wystawności, kosztowne zabawy i występy. Miejmy szacunek dla niedzy bliźniego i nie prowokujmy jej niczem.

2) Najgroźniejszym objawem jest bezrobocie pracowników wszelkiego gatunku. Ilez ono wśród biedy wywołało szlachetnych odruchów! Wskażę choćby na te tesknotę za pracą. Kiedyś poczciwi nasi robotnicy pracowali w pocie czoła, a dziś w pocie czoła pracy szukają. Jakież w nich głębokie i szlachetne odczucie zasady z księgi Jobowej, że „Człowiek do pracy stworzony!”. Jakaż radość w rodzinie, gdy jest praca, a jaki smutek, gdy jej braknie.

Najwłaściwszą zatem pomocą bezrobotnym jest dać im pracę.

3) Wszyscy wspierajmy bezrobotnych i biednych, w duchu miłosierdzia chrześcijańskiego, czem możemy, jałmużną, odzieżą, opalem”.

W dalszym ciągu ks. prymas bardzo obszernie omawia, jak należy kierować akcją organizacyjnie i technicznie — wzywa wszystkich do udziału w tej akcji i kończy:

„Kryzys obecny zbiega się z wstępnym okresem wielkiej rozprawy o kulturę świata, owsem jest tej rozprawy istotną i walną częścią. Dla nas musi być absolutnym pewnikiem, że tylko zwycięstwo idei Chrystusowej przywróci narodom trwały i sprawiedliwy spokój polityczny i społeczny.

Toteż przesilenie dzisiejsze powinno nam być dziejowym nakazem przygotowywania zwycięstwa idei Chrystusowej przez badanie i przeżywanie Jego ducha, przez przyswajanie katolickich zasad i pojęć socjalnych. Epokowa Encyklika o nowym ustroju społecznym powinna się stać przedmiotem naszych rozważań, wykładów, konferencji, artykułów, broszur i prac literackich. W jej naukach tkwi klucz do zrozumienia tych konfliktów i wstrząsów, których skutki łagodzimy, a zarazem sposób ich ostatecznego rozwiązania przez oparcie ustroju społecznego nie na jednorodniowych ludzkich systemach, lecz na odwiecznych zasadach i prawach.

Kończąc słowami zachęty. Bezrobotnych zaklinam, by nie poddawali się zwątpieniu i mocno trzymali się Boga, wiedząc, że w imię wspólnego Ojca niebieskiego i w duchu braterstwa Chrystusowego chętnie się z nimi łamać będziemy chlebem”.

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA.

KRAJOWE.

Śmierć Al. Skrzyńskiego.

W ubiegłym tygodniu zginął Aleksander Skrzyński tragiczną śmiercią wskutek wypadku samochodowego.

Ś.p. zmarły odegrał poważną rolę w życiu politycznym Polski. W pierwszych latach po utworzeniu państwa polskiego był posłem w Rumunji i doprowadził do przymierza polsko-ru-

muńskiego. W 1922 r. zostaje ministrem spraw zagranicznych i za jego urzędowanie nastąpiło uznanie wschodnich granic Polski i przez długi czas zostaje ministrem spraw zagranicznych w gabinecie Grabskiego i z końcem zaś roku 1925 i początkiem 1926 przedzwrotem majowym stoi przez kilka miesięcy jako premier na czele gabinetu koalicyjnego.

Św. p. Skrzyński był człowiekiem zdolnym i wysoce

wykształconym.

Zmarł w sile wieku, kiedy mógł być jeszcze pożytecznym krajowi.

Urzędowe zarządzanie spisu ludności.

W „Monitorze Polskim” ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września r. b. w sprawie przeprowadzenia drugiego, powszechnego spisu ludności. Drugi, powszechny spis ludności Rzeczypospolitej Polskiej odbędzie się 9-go grudnia. Międzynarodowym momentem jest północ z dnia 8 na 9 grudnia 1931 roku. Spis obejmuje wszystkie osoby, zamieszkałe na terytorjum Kształnej Polskiej bez względu na to, czy będą obecnie w dniu spisu czy też nie, w miejscu swego zamieszkania. Spis obejmuje także obywateli zagranicznych, mieszkających w Polsce czasowo. Prza tem zostanie przeprowadzony spis zawodów, budynków mieszkalnych, nieruchomości, na których stoją te budynki, spis mieszkań i miejscowości. Rozporządzenie przewiduje karę grzywny do 500 zł. z zamianą na areszt do miesiąca dla tych, którzy złożyli umyślnie lub z niedbalstwa fałszywe zeznania, lub uchylili się od zeznań albo przeszkadzali przy spisie.

Spadek wpływów z monopolu państw.

Ogłoszone w „Wiadomościach Statystycznych” wyniki wpływów skarbowych z opłat i monopolu za miesiąc lipiec, wykazują znaczny spadek dochodu z monopolu państwowych w porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego.

Tak więc monopol solny dał w lipcu ub. roku 3.498 tys., a w lipcu bież. roku tylko 2.604 tys. zł.

Monopol tytoniowy przyniósł w ub. roku w lipcu 40 milj. zł. zaś w bież. roku — 33 milijonów. Spirytusowy w ub. roku 26.996 tys. zł., zaś w lipcu bież. roku zaledwie 17.795 tys. zł.

Zmianie nie uległ jedynie

dochód z loterii państwowej.

Wpływu do skarbu państwa z monopolu w ciągu 4-rech miesięcy bieżącego roku budżetowego przedstawiają się następująco:

W 1931 monopol spirytusowy dał 76.612 tys. zł. (w roku 1929 137.317 tys. zł.), zaś tytoniowy — 118 milj. zł. (w roku 1929—183.653 tys. zł.)

Udaremniony zamach kolejowy pod Wołkowyskiem.

W pobliżu stacji Zelwy pod Wołkowyskiem służba kolejowa natknęła się na 2 kupy kamieni usypane na torze kolejowym, które musiałyby wywołać katastrofę, gdyby na nie najechał pociąg. Po usunięciu kamieni stwierdzono, że zerwane zostały także urządzenia sygnałowe między stacjami.

Pozostawione ślady wskazują że zamachowców było kilku.

Pierwszy polski okręt sanitarny.

Urząd Morski w Gdyni zamówił w stoczni gdyńskiej niewielki stateczek dla służby sanitartej w porcie oraz dla potrzeb budującej się pod Gdynią stacji kwarantanny. Statek ten o specjalnej konstrukcji, dostosowanej do przewozu chorych, został już wykończony i przed paru dniami spuszczonej na wodę.

Nowe drogi asfaltowe w Polsce.

Tow. asfaltowe „Puricelli” w Mediolanie rozpoczyna wkrótce budowę dróg asfaltowych w Polsce, przyczem już w roku bieżącym ukończona ma być budowa drogi długości 12 km. na odcinku Tarczyn—Grójec. Pracownicy firmy „Puricelli” mają też w roku bieżącym być przede wszystkim prowadzone w okolicach Warszawy. Naogół zaś Tow. asfaltowe „Puricelli” wykończyć ma do dnia 1 listopada 1932 roku budowę 150 km. dróg asfaltowych w różnych częściach Polski.

Prosimy zawsze wyraźnie żądać

Redaktor z przeszłością.

Od Redakcji.

„Nowiny Ludowe” pismo tygodniowe (organ 3e-3e) wychodzące w Warszawie z dn. 20 IX. 1931 r. Nr. 29 str. 2 zamieszcilo bardzo ciekawą korespondencję, którą bez wszelkich poprawek zmian podajemy. I zapytujemy czy wobec takiej opinii jaka posłada p. Szymkowiak pismo jego w dalszym ciągu będzie popierane przez tutejsze władze miejscowe?

Od przylaciół naszych dowiadujemy się że w Białej Podlaskiej zaczął grasować niejaki Szymkowiak „dobył” nasz znajomy z bruku Warszawskiego.

Ku przestrodze osób, które będą miały wątpliwy zaszczyt stykania się z tym osobnikiem, pozwalamy sobie przytoczyć parę interesujących szczegółów z jego życia.

Podczas pracy w „Nowoczesnych Zakładach Graficznych w Warszawie p. Szymkowiak przyszedł w pewną niedzielę wraz z żoną do drukarni i rozmyślnie uszkodził typograph. Gdy został za to zwolniony z pracy, skierował sprawę do sądu i żądał odszkodowania za wymówienie.

Współpracownik jego p. Olszewski padł również jego ofiarą, bowiem p. S. puścił mu w obieg, wystawione przez niego wakselne grzecznościowe na sumę 950 zł.

Gdy w miejscu jego zamieszkania w Pruszkowie nie było już kogo nabierać i wierzyciele nie dawali mu spokoju, p. Szymkowiak wyjechał szukać szczęścia na innym terenie. Dopomógł mu w tem pos. Częścick, bowiem pan S. był wtedy chadkiem. Za pomocą posła Częścicka trafił nasz bohater do Białej Podlaskiej gdzie redaktorka dopomogła mu i pomocą finansową do zdobycia drukarni. Skoro p. S. poczuł pewniejszy grunt pod nogami, przystąpił do wydawania pisma p. t. „Nowiny Podlaskie” — i w pierwszym rzędzie zaczął od napaści szkalowania tej że redaktorki. W międzyczasie, prawdopodobnie przez nieuwagę miejscowych organów B. B. W. R. dostał się do sanacji, zjednał sobie poparcie starosty i vice Prezesa Sądu Okręgowego w Białej Podl. zaczął czuć się panem.

Więc nie sądzimy, by ten nowy nabytek był dla B.B. nader cennym. Radzilibyśmy sprawdzić dobrze niezbyt czystą przeszłość (już nie polityczną, a kryminalną) p. Szymkowiaka, i pozbyć się go jak najszybciej.

Czynnik przorządowe w Białej Podl. unikną przez to wielu nieporozumień.

WIKTOR WALEWSKI.

Z walk o religję katolicką i polskość Podlasia.

(Wspomnienia z lat 1875—1915).

(Ciąg dalszy).

1889 rok. Komisje wyznaniowe mieszane.

W roku 1888 i 1889 władze rosyjskie stanowiły komisje mieszane do spraw unickich. Zadaniem Komisji miało być normowanie kwestii spornych religijnych w rodzinach mieszanych. W skład komisji wchodził: proboszczowie parafii katolickich i prawosławnych, dziekani odnośnych dekanatów obu wyznań. Przewodniczącym Komisji naczelnik powiatu. Prace Komisji polegały na tem, że pop. dawnej parafii formował listę tych osób, które według jego mniemania, powinny należeć do prawosławia, czy to z racji „przypadkowego” chrztu w cerkwi

unickiej, czy też z racji swych przodków, pochodzących z unicków. Proboszcz danej parafii katolickiej, w porozumieniu z zakwestjonowanymi osobami wyszukiwał w księgach kościelnych odpowiednich dokumentów stwierdzając przynależność tych osób do obrządku łacińskiego. Niektórzy popi w wielu wypadkach na skutek prośby proboszcza, lub stron zainteresowanych, często za drobna łapówkę, wykreślali z listy spornych parafian. Odbyło się kilka posiedzeń Komisji, które jednak nie dały wyników pozytywnych ani dla jednej ani dla drugiej strony. Następnie prace Komisji zostały przerwane i więcej ich nie wznawiano.

1897 rok. Spis jednodniowy.

W całej Rosji przeprowadzony był jednodniowy, ogólny spis ludności. Na Podlasiu wszczęta została silna agitacja wśród unicków, żeby przy spisaniu rodzin, na przygotowanych drukowanych szematkach, w odpowiednich rubrykach wpisywali się byli unicy jako Polacy i katolicy, co też ściśle zostało wykonywane. To wywołało nowe reprasje. Wiele osób więziono, dwie-

Podziękowanie

wszystkim, którzy wzięli udział w odprowadzenie drogich nam zwłok

S. P.

ZOFJI GABRYAŁOWICZOWEJ,

a w szczególności Wielebnyra Ks. pref. Leśniowskiemu, kap. Skrzyżowskiemu oraz wszystkim znajomym za okazaną życzliwość składaną z głębi serca podziękowanie.

Syn i Rodzina.

KRONIKA MIEJSCOWA.

KALENDARZYK.

11 października	— Eustach. — niedziela
12	— Placydy — poniedziałek
13	— Maksym. — wtorek
14	— Edwarda — środa
15	— Terry — czwartek
16	— Martyn. — piątek
17	— Wik. ora — sobota

Z Brześcia.

Działalność P. M. S. Działalność Polskiej Macierzy Szkolnej obejmuje wszystkie powiaty Polesia. Kół jest 15, Czytelni 16. Członków czynnych liczy Macierz Szkolna 1111 w całym województwie. W dziedzinie szkolnictwa P. M. S. prowadzi gimnazjum żeńskie i wieczorowe koedukacyjne w Brześciu n.B., 5 szkół powszechnych w pow. Brzeskim, Luninieckim i Stolińskim, szkoły i kursy rzemieślniczo-przemysłowe w Drohiczyźnie, Kobryniu, Luniu, Pińsku i Prużanie, oraz bursy w Brześciu, Kamieniu, Kobryniu, Luniu, Pińsku i Prużanie, ochrony zaś w Brześciu i Stolinie ogółem dla 193 działwy. W r. ub. z 64 bibliotek korzystало 1475, wypożyczono 9813 książek. Poza czytelnictwem w zakresie oświaty pozaszkolnej prowadzono kursy dla dorosłych, zorganizowano 112 wykładów dla 16.808 osób, 7 przedstawień i 26 obchodów narodowych. Najżywoniejsze i najbardziej ruchliwe jest kolo P. M. S. w Brześciu.

Janów Podl.

Kryzys doprowadza ludzi

do rozpacz. Płatnicy rzucili się na sekwestratora. Wzrastający z każdym dniem kryzys gospodarczy zwiększa nędzę w kraju i doprowadza ludzi do rozpacz lub do gwałtownych ekscesów, których ofiarą padają najczęściej sekwestratorzy.

To też nie dziwnego, że w chwili gdy sekwestrator spełnia swe urzędowe czynności, rozpoczynają się tragiczne sceny, a zrozpaczeni płatnicy, którzy widzą, że zabierają im ostatnią krowę z obory, narzędzia rolnicze lub sprzęty domowe — posuwają się tak daleko w swem rozważeniu, iż stawiają im nieraz czynny opór władzy.

Dowodzi to jak niesłychanie przynębiająco działa kryzys na ludzi, którym wszystko już obojętnie, nawet groźba kary sądowej — bronią swych rzeczy bo wiedzą, że zebranie ich będzie dla nich ostateczną ruiną. Nie analizują jakie skutki pociągnie dla nich ten czynny opór władzy — zdaje się im tylko, że narazie obronią przeciw swoje sprzęty.

Sekwestrator Urzędu Skarbowego w Janowie Podlaskim, Jastrzębski, będąc we wsi Pruchenki pow. konstantynowskiego ścigał zaległe podatki. Gdy przyszedł do mieszkańców tejże wsi Andrzejczuków i Romanuków i rozpoczął spełnianie swoich urzędowych czynności żona Romanuka, Marjanna zaczęła głośno płakać i rozpaczliwie zawodzić:

— Olaboga; teraz z torbami nam przyjdzie pójść!

Mężcz. przyglądali się tej scenie ponuro. Ale w pewnej chwili Stefan Andrzejczuk wraz ze swymi synami Franciszkiem i Władysławem oraz Władysław Romanuk zę swoją żoną Marjanną rzucili się na sekwestratora z drągami i zaczęli go bić.

Sekwestrator opuścił zagrodę i wrócił tam dopiero pod siłą eskortą policji. Przy asyście tej przeprowadził swe czynności bez żadnego już oporu ze strony płatników.

Wszyscy wyżej wymienieni płatnicy zostali aresztowani i przekazani władzom sądowym, Aresztowano również Wacława Dąbrowskiego i Stanisława Mazurkiewicza, którzy ich jakoby mieli sprowokować do stawienia czynnego oporu.

Z Witulina.

Dzięki ofiarności wsi mieszkańców Witulina a przedewszystkiem młodzieży, stanął przed szkołą piękny pomnik Wojska Narodu — Tadeusza Kościuszki. Myśli wystawienia rzucił p. Zdzienicki, były nauczyciel wsi Witulina.

Dzień 20 września b. r. był dniem niezwykle podniosłym i uroczystym, dniem odsłonięcia popiersia Narodowego Bohatera.

Odsłonięcia dokonał ks. pioboszcz podkreślając wielką miłość Ojczyzny u Tadeusza Kościuszki. P. Zdzienicki przedstawił życie i działalność Bohatera, a p. prof. Duczyński wykażal co zdziałał Kościuszko dla ludu.

Po odsłonięciu urządzono zabawę w lesie z popisami strażackiej.

Łuków.

W 600-tną rocznicę bitwy pod Płowcami. Podniósł uroczystości w Łukowie. W dniach 26 i 27 września b. r. obchodzono w Łukowie i całym powiecie niezwykle uroczyste i przy bardzo licznym udziale miejscowego społeczeństwa 600-tą rocznicę bitwy pod Płowcami.

Dnia 26-go t. j. w sobotę urządzono w szkołach okolicznościowe pogadanki, wieczorem

zaś odbył się w Łukowie capstryk orkiestr i pochód ulicami miasta. Na ulicach i za miastem w ciemnościach zapadającego wieczoru płonęły stopy, symbolizujące wici.

W niedzielę dnia 27 września w kościele katolickim oraz w synagodze odprawiono uroczyste nabożeństwa, połączone z okolicznościowymi kazaniami. Zkolei tłum zebrany w kościele zebrał się przed świątynią i tam wygłoszono również przemówienia i uchwalono rezolucję, stwierdzającą nienormalność i całość wszystkich dzielnic Polski.

Uroczystości zostały zakończone wśród bardzo podniosłego nastroju zebranych odczytaniem hymnu narodowego, bityem dzwonów oraz defladą wojska, przysposobienia wojskowego i miejscowych organizacy społecznych.

Odsłonięcie pomnika w Miedzyrzeczu. W dniu 4.X. r. b. nastąpiło uroczyste odsłonięcie pomnika poległym w pamiętnych dniach listopadowych 1918 r. o godz. 11-ej została odprawiona msza św. przy udziale Władz, Wojska i delegacji poszczególnych organizacy ze sztandarami.

O godz. 12-ej nastąpiło uroczyste odsłonięcie pomnika, przemówienie, oraz składanie wieńców i deflada. Wieczorem o godz. 7-ej w sali szkoły powszechnej odbyła się akademja.

Z SIEDLEĆ.

Z hipoteki. Przy Siedleckiej Hipotece został zamianowany drugi pisarz hipoteczny p. Smoliński, b. prokurator Sądu Okręgowego w Mławie. Dotychczasowy pisarz hipoteczny p. Latnocki urzędować będzie nadal.

Gmach Sądu Okręgowego dzięki uzyskaniu odnośnych kredytów w Min. Spraw. zostaną gruntownie odremontowany, przyczem gmach Wydz. Karnego przy ul. 1-go Maja będzie powiększony o jedno piętro, dokąd zostanie przeniesiony Sąd Grodzki z ul. Sienkiewicza.

zionych, bronili adwokaci z Warszawy, jak ś. p. Franciszek Nowodworski, Lemański i inni.

1902 rok. Pielgrzymka do Rzymu.

Po przezi i wypadkach zaszych w Krocach 1893 r., oraz po nieustającym prześladowaniu religijnem na Podlasiu, działacze narodowi wszczęli akcję zbierania podpisów jako protest przeciwko uciskowi religijnemu. Akcja ta była przeprowadzona tak, że pomimo czujności policji moskiewskiej, zebrano sześćdziesiąt pięć tysięcy podpisów, które przy odpowiednim memorandum, złożone zostały przez pielgrzymkę, składającą się z kilkudziesięciu (54) osób u stóp Papieża Leona XIII.

Zbieranie tych podpisów połączone było z nadzwyczajnymi trudnościami. Zdarzył się naprzykład wypadek, że żona Jana Cybulskiego z Białej, w obawie rewizji, spaliła pewną część podpisów — trzeba je więc było zbierać na nowo. Akcję tę prowadził z ramienia Towarzystwa Opieki nad Unitami Zenobjusz Borkowski, późniejszy burmistrz miast Białej; czynny

udział brali: Jan Cybulski, P. Maziejuk, Wiktor Walewski i inni.

Podpisy, podzielone na kilkanaście części, przewiezione zostały przez poszczególnych członków pielgrzymki, bocznymi, zielonemi drogami do Krakowa, gdzie zostały chemicznie oczyszczone, oprawione w jeden wielki foljant i przez zebranych tam pielgrzymkę przewiezione do Rzymu. Z Białej, o ile sobie przypominam, w pielgrzymce brali udział: ś. p. Jan Cybulski (ul. Grabanowska); Bolesław Struss, i jako kierownik do Krakowa, Zenobjusz Borkowski. W Rzymie pielgrzymkę przewodniczył Arcybiskup Simon, pochodzący z Archidiecezji Mohylowskiej. Jeden z uczestników pielgrzymki, Blyskosz z Dolhobród, wycieńczony uciążliwą podróżą, umarł w Rzymie. Ojciec Święty odprowadził Mszę Świętą za jego duszę.

Pielgrzymka Podlaska wywarła w sferach Watykańskich potężne wrażenie. Akcja ta miała doniosłe znaczenie i duży wpływ na ogłoszenie tolerancji religijnej w Rosji, gdyż kurja Rzymska zyskała tą drogą dokument, stwierdzający ucisk religijny, którego się Moskale stale wypierali.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Na miejsce p. St. Buczyńskiego, podprok. Sądu Okręgowego, który został przeniesiony do Warszawy, zamianowano p. Ogrzanowskiego.

Skład Sądu Doroznego. W związku z zaprowadzeniem w całem Państwie Sądów Doroznych w Sądzie Okr. w Siedlcach został ustanowiony komplet Sądu Doroznego w osobach: Przewodniczący—Vic. Prezes Fr. Wysocki, Członkowie: Konrad Frąckiewicz i Marjan Piesiewicz sędziowie Sądu Okr.

W dniu 13 bieżącego września, w związku z uroczystością odsłonięcia i poświęcenia pomnika w Iłganiach, Klub Motocyklowy „Gryf” w Siedlcach zorganizował I-szy Motocyklowy Zjazd Gwiazdzysty do Siedlec. W zjeździe tym, oprócz wspomnianego Kiubu „Gryf”, wzięli udział: Sekcja Motocyklowa W. K. S. „Legja”, Łódzki Klub Motocyklowy i Lubelski Klub Motocyklowy. Ogółem 36 motocykli.

Nagrody zdobyli:

a) Nagrodę zespołową — Sekcja Motocyklowa W. K. S. „Legja”.

b) Nagrodę indywidualną w kategorii motocykli do 350 ctm. bez przyczepki — p. Alfred Krusche Ł. K. M.

c) Nagrodę indywidualną w kategorii motocykli ponad 350 ctm. bez przyczepki p. Zdzisław Dębowski Ł. K. M.

d) Nagrodę indywidualną w kategorii motocykli do 600 ctm. z przyczepkami — p. Tadeusz Szumowski W. K. S. „Legja”.

e) Nagrodę indywidualną w kategorii motocykli ponad 600 ctm. z przyczepkami — pan Feliks Włodzimierski Ł. K. M.

Ponadto wszyscy uczestnicy zjazdu, którzy uczynili zadość przepisom Regulaminu otrzymali pamiątkowe plakiety.

Powsólnym posiłku i ogłoszeniu rezultatu, oraz rozdaniu plakiet zjazdu został zamknięty.

Z BIAŁEJ.

600-lecia bitwy pod Płow-

cami. Uroczystości 600-lecia bitwy pod Płowcami rozpoczęła się w dniu 26. IX. capstrzykiem orkiestr 34 p. p. i strážackiej. W dniu następnym t. j. 27. IX. o godz. 10 ej w kościele garnizonowym została odprawiona uroczysta msza św., przy udziale wojska, młodzieży szkolnej i organizacji, poczem odbyła się defilada, którą przyjmowali przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych. W tymże dniu odbyła się akademja w sali kina „Miraż”, na której przemawiali: p. prof. Kisielewicz i p. por. Dziembowski. Chór gimnazjalny wykonał szereg pieśni.

Miasto w tym dniu przybrało wygląd oświetlony, domy ozdobione były flagami, okna i balkony portretami bohaterów.

Z Koła P. M. S. W dniu 1 października odbyło się pierwsze powakacyjne zebranie Zarządu Koła P. M. S.

Zjazd lekarzy. W dniu 5.X. w Białej odbył się zjazd lekarzy, na którym p. dyr. Nartowski wygłosił referat o Białej Podlaskiej.

Szczegółowe sprawozdanie podamy w następnym numerze.

Z kin białskich. W Białej powstało już drugie kino dźwiękowe „Miraż”, które zupełnie zmieniło swoją szatę, przyjmując estetyczny wygląd, dzięki swemu odnowieniu.

Jako pierwszy film dźwiękowy dano „Janko Muzykant”.

W kinie „Słońce” demonstrowany jest wspaniały film p. t. „Na Zachoozie bez zmian”.

Likwidacja Sądu Okr. Ze względu oszczędnościowych z dniem 1.1.1932 r. zostaje zlikwidowany Sąd Okr. w Białej, a teren kompetencji tego Sądu będzie podzielony między Sądy Okręgowe w Lublinie i Siedlcach.

Start do lotu wokół Polski. Dnia 30. IX. o godz. 5 ej popołudniu nastąpił start do

lotu okrężnego wokół Polski, który stenowi zasadniczą część 4-go krajowego konkursu samolotów turystycznych. Lot będzie się odbywał na przestrzeni 2.576 kilometrów. Raid ten ma być wykonany w ciągu trzech dni.

Noclegi przewidziane są w Białej Podl. niezależnie innych miast. Samoloty Aeroklubu Krakowskiego, które odstąpiły od raidu wycofały się całkowicie.

Dnia 2.X. o godzinie 13.30 znajdowało się na lotnisku w Białej Podlaskiej 7 samolotów. RWD 4.—Hirszbrandt Iwanowski: PZL. 5—Czyżewski, Kulza, R.

W. D. 7—Drzewiecki i Grzeszczyk, RWD. II—Rogalski i Pruss, RWD. 4—Holodyński i Szwencer, LKL II — Żurowski i Drwał, S. I. — Halewski i Bereza.

Minęły Białą Podlaską RWD 4—Chorzewski i Maj, RWD 5—Żwirko i Wigura, RWD 4—Satel i Sopora. Na lotnisku w Baranowiczach zdarzył się nieszczęśliwy wypadek. W momencie startu jeden z samolotów Moryson II rozbił się doszczętnie. Załoga samolotu w składzie: Waclaw Jurek i Józef Moryson ocalała.

DZIAŁ GOSPODARCZY.

Wypróbowane przepisy DLA GOSPODYNI

1. Włoska zupa pomidorowa na 6 osób)

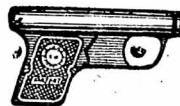
Proporcje: 75 g. chudej szynki surowej, 1 duża cebula, 4 zielone lodygi od selera, 1 pora, 50 g. masła, 2 l buljonu, przyrządzonego z 4 kostek buljonowych MAGGI'ego, 50 g. tartego parmezanu, 1 kg. dojrziałych pomidorów, sól, pieprz, 1 listek bobkowy, 3—4 łyżek maki, 125 g. makaronu.

Sposób przyrządzenia: Dobrze otarte pomidory pokrajać rozgotować bez dodania wody i przetrzeć przez włosiane sito w oddzielnym rondlu dusić w maśle dobro pokrajaną szynkę.

cebule, seler i porę, zapruszyć lekko przez sito makią i zalać buljonem, przyrządzonym z 4 kostek buljonowych MAGGI'ego.

Dodać do tego pozostałości z przetartych poprzednio pomidorów, jakoteż drobne przyprawy i wszystko razem gotować 15 minut. Następnie przelać zupę przez sito, dodać przetarte purée z pomidorów i utarty ser (parmezan). Wszystko jeszcze raz przegotować i potem włożyć do zupy, makaron łamany, oddzielnie ugotowany w słonej wodzie, przepłukany w zimnej wodzie.

OSTATNIA NOWOŚĆ!

BROWNING kal. 6 mm (wedł. rysun) strzelający z metalowych naboł do celu Patent N 2295

Bez pozwolenia. Cena wraz ze skórzany rezeralem tylko zł 12— (zam. 35—) 160 naboł mosiężnych alarmowych zł 3— Wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. Koszta przesyłki placu kupujący. Dom Tow. „MONTRE” — WARSZAWA, SIENNA 27 22.

ZIOŁA LECZNICZE

według przepisów sławnych lekarzy przeciw chorobom żołądka, kiszki, płuc, nerwów, wątroby, nerek, pęcherza, hemoroidom, upławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi, astmie, blednicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi etc.

Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej!

Adres: Liszki — Apteka.

!!! Już pora sadzić drzewka !!!

Zupelne zdrowe i bardzo silne dostać można w szkółkach

„Lemszczyzna-Szczekarków”

Nagrodzonych najwyższą nagrodą na tegorocznej Jubileuszowej Wystawie Ogrodniczej w Warszawie.

Biurow srrzedaży, Warszawa, Bođuena 2 tel 219-89.

Gdzie się masz zatrzymać?

Grand Hotel w Warszawie ulica Chmielna 5, przy Nowym Świecie. Telef. centrali 547-40. 75 pokoi z nowoczesnym komfortem urządzonych od 5 zł. 50 gr. na dobę wraz z pościelą, bielizną i oświetleniem.

ZGUBIONO książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. J. Lomży na imię Stanisława Cichego

Głuchota

uleczalna. Wynalazek Eufonja zademonstrowany specjalistom. Usuwa przytępiony słuch, szum cieknie uszu. Liczne podziękowania. Żądajcie bezpłatne pouczającej broszury. Adres Eufonja Liszki k. Krakowa.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądowy na powiat Konstantynowski zamieszkały w mieście Białej-Podlaskiej, przy ulicy Piłsudskiego Nr. 28, niniejszem obwieszcza, że w dniu 17 listopada 1931 roku od godz. 10 rano w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej, na zaspokojenie należności Heronima Parola, odbędzie się sprzedaż publiczna nieruchomości miejskiej należącej do Edwarda Przybyszewskiego, położonej w powiatowem mieście Białej - Podlaskiej, przy ulicy Brzeskiej Nr. 21, oznaczonej hipotecznym Nr. 20 lit. A., składającej się z placu i ogrodu warzywnego wraz z istniejącymi na nim trzema domami mieszkalnymi; krytymi blachą, z których dwa drewniane jeden zaś murywany i innymi przynależnościami; szczegółowo w opisie z dnia 6 grudnia 1930 roku wymienionemi. Sorezdaż omawianej nieruchomości rozpocznie się od sumy szacunkowej 4000 zł. po uprzedniem złożeniu przez licytantów kaucji w sumie 400 złotych.

Komornik Sądowy

(—) podpis nieczytelny.